

Kako si to razlagamo

Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek je poslal predsedniku vlad članic Evropske Zveze in predsedniku evropske komisije pismo, v katerem negoduje nad „nedoslednostjo“, ki jo EZ izkazuje pri pogajnju o širitvi.

Gre namreč za odločitev EZ, da bodo nove članice imele začasno omejitve pretoka delovne sile, ker se bojijo poplave novih ekonomskih vseljencev kot nekdanji Jugoslovanci, Turkovi, Albanci itd., s katerimi imajo sedaj težave.

Drnovšek precej ostro piše, da slovenski delavci nimajo namere množično se izseljevati v EZ, ko bo nekoč Slovenija njen del.

To je vse lepo in prav, da se predsednik vlade postavi v korist slovenskih delavcev. A če bolje pogledamo, se nam zdi le malo preveč čudno, da smo dozdej slišali le o tem, da ta državnik in ona država zagotavlja Sloveniji, da bodo naredili vse, da pride v EZ. Da je vredna in zadostno pripravljena.

Zdaj pa kar naenkrat to, da se bodo najprej vse stare članice zavarovale pred poplavo prišlekov iz revnih novih članic. Čez pet let, če bo šlo vse po sreči, pa bodo vrata malce odprla. Bog je najprej brado sebi ustvaril! Nove članice bodo pač morale potrpeti ali pa odkloniti vstop v Zvezo.

Morebiti pa je tukaj srčika zadeve. Drnovšek in Kučan veliko govorita o vstopu v Zvezo, a kot menimo, ne gre vse gladko. Oba sta še med desetletjem bila na vrhu komunistične oblasti v Jugoslaviji in je jasno, da nista ravno velika prijatelja Zahoda, vsaj v glavnem ne. Če sta bila zaradi ekonomije prisiljena, da se mu približata, sta to naredila, ker drugega izhoda nista imela. A še pred kratkim sta nekaj govorila o nekaki povezavi bivših jugoslovanskih republik. Vesta tudi, da Zahod ne gleda ravno prijazno na komunistične usedline v novih članicah. Morebiti pa jim prija, da EZ postavlja ovire za vstop Slovenije. Morda bosta sedaj lahko kazala na Zvezo, češ da daje nesprijemljive pogoje za Slovenijo. Tako bo kazalo, da sta onadva vse naredila za vstop, pa da jih Evropska skupnost ne mara. In potem bo ljudstvo prisiljeno iskati zaveznikov na vzhodu.

Težka je pot Slovenije v EZ. Sprejeti bo morala še marsikatero pogoje, ki pa so razumljivi s stališča starih članic, in niso nič žaljivega, le neprijetnosti.

TD

Slovenski utripi

Najprej je omeniti, da je Slovenija vsa vznemirjena nad obiskom ameriškega predsednika Busha in ruskega premierja Putina. Vlada je imenovala organizacijski odbor za pripravo tega vrhunškega srečanja. Odbor bo vodil notranji minister Rado Bohinc. Kot je povedal premier Drnovšek, bo vrhunsko srečanje predvidoma 16. junija, čeprav v rezervi ostaja tudi 17. junij, po njem pa premier pričakuje dvostransko srečanja z obojema predsednikoma, pa tudi, da bo vsaj en predsednik podaljšal obisk za en dan. Gotovo hoče slovenska vlada čimveč izveči iz tega srečanja, čeprav ne bo pri njem imela nič razen rdečih preprog. In bo seveda prepljavljena po tajnih agentih obeh držav, ki bodo skrbeli za varnost gostov.

JUGOSLAVIJA JE KONČNO RAZPADLA

Slovenija se je oddahnila po več ali manj zadovoljivi rešitvi, kaj bo lahko potegnila iz dediščine po bivši Jugoslaviji. Sporazum z državami naslednicami je namreč parafiran (podpisan zaenkrat samo z začetnicami).

Premoženja, ki ga bo dobila Slovenija, sicer ni veliko, vendar je vodja slovenskih pogajalcev Miran Mejak zadovoljen z izidom pogajanj, manj pa z načinom, kako so potekala. Od finančnega premoženja bo Slovenija dobila 16 odstotkov, med drugim za približno 160 milijonov dolarjev deviznih rezerv nekdanje SFRJ. Dogovorjeni ključ razdelitve več kot 100 veleposlaništev pa Sloveniji namenja 14 odstotkov njihove vrednosti, v najkrajšem času pa bo za začetek dobila veleposlaništvo v Washingtonu. BiH (Bosna in Hercegovina) in Makedonija bosta dobili nekoliko več veleposlaništev v zameno, ker sta privolili v po njunem mnenju krivični ključ IMF pri delitvi premoženja. Znano je, da si je po razhodu Jugoslavije večino poslaništev prilastila kar nova Jugoslavija, to je Srbija, češ da je le ona pravna naslednica bivše SFRJ

Sporazum sicer ne rešuje problema delitve deviznih rezerv, določa pa, da se bodo pogajanja o njem čimprej nadaljevala pod okriljem ene od mednarodnih finančnih ustanov. Slovenija je izbojevala odstranitev določbe, ki bi zanjo pomenila, da bi morala prevzeti še za milijardo dolarjev dolga.

Poleg tega sporazum vključuje več aneksov. Ti govorijo o razdelitvi premičnega in nepremičnega premoženja nekdanje SFRJ (to ostaja tam, kjer je), o pokojninah ter o zasebni lastnini in pridobljenih pravicah. Pomemben je tudi uvod v sporazum, ki govori o političnih vprašanjih (za datum razpada nekdanje SFRJ je bil sprejet 30. 6. 1990).

NA MEJI JE RES TEŽKO

Piranski svetnik in koordinator Civilne družbe Slovenije za meje v Istri Joško Joras, ki živi v zaselku Mlini, kjer še ni določena meja med Slovenijo in Hrvaško, je sporočil, da so hrvaški policisti s procelja njegove hiše odstranili tablo z napisom **Tudi tukaj je Slovenija** in sneli slovensko zastavo. Na incident se je odzvalo slovensko zunanje ministrstvo, ki zadevo preučuje in bo ustrezno ukrepalo, vsaj tako pravijo Slovenija pričakuje, da se bo Hrvaška vzdržala vseh dejanj, ki po nepotrebnem zapletajo in ovirajo prizadevanja za rešitev odprtih dvostranskih vprašanj, vključno z vprašanjem določitve meje med državama. V Istri je namreč reka Dragonja spreminjala svoj tok, po katerem gre meja. In na morju je problem ta, da v stari Jugoslaviji ni bilo razmejeno med Slovenijo in Hrvaško, ker je bilo morje skupno državno.

VELEPOSLANIKI PRIHAJAJO,

a zaenkrat ga v Argentino še ni bilo. A v zadnjih tednih sta bila imenovana dva nova, in sicer Voljč v Rim, v Moskvo pa je Kučan imenoval Francija Demšarja za izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v Rusiji.

V Celovcu imajo novega škofa

Prejšnjega krškega (celovškega) škofa Egona Kapellarija je papež postavil na novo mesto, in sicer na avstrijsko Štajersko v Gradec - Graz. Do Slovencev na Koroškem je bil pravičen, govoril je zelo dobro slovensko in so ga imeli radi.

Novi krški škof je 48-letni Alois Schwarz, ki je bil doslej pomožni škof na Dunaju. Schwarz je 65. škof krške škofije, ki je bila ustanovljena leta 1072 in je danes več ali manj identična z avstrijsko deželo Koroško. V njej živi okrog 440.000 katoličanov. V krški škofiji je 337 župnij. V 69 župnijah je poleg nemščine liturgični jezik tudi slovenščina.

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Bernard Sadovnik je pozdravil izjavo, ki jih je novi škof dal ob svoji predstavitvi. Schwarz je namreč poudaril, da je slovenska narodna skupnost izrednega pomena za kulturno življenje avstrijske

Koroške in celotne družbe in da bo tudi v prihodnosti našla v cerkvi svojo domovino. Tudi je obljubil, da se bo takoj začel učiti slovenščine.

Koroški deželni glavar Joerg Haider je pa novemu škofu prek medijev že sporočil, da pričakuje, da se bo hitro seznanil z vprašanjem dvojezičnosti v koroških župnijah.

Nekdanji krški škof Egon Kapellari pa je ostro napadel izjavo Haiderja, ki jih je slednji izrekel ob predstavitvi novega krškega škofa Schwarza. Kapellari je od Haiderja zahteval, naj se vzdrži vmešavanja v cerkvene zadeve, in dejal, da bi se morali časi političnega vpliva na liturgijo končati. Haider je pred dnevi izrazil obžalovanje, ker je maša v dvojezični koroški vasi Žitara vas potekala „skoraj izključno v slovenskem jeziku“, in hkrati bodočemu škofu Schwarzu „prepovedal“, da vodi bogoslužje v slovenskem in nemškem jeziku.

Nova Slovenija raste

Prejšnji mesec so mariborsko Slomškovo avlo napolnili člani, simpatizerji in drugi zainteresirani, ki so želeli prisluhniti predsednikoma strank Koalicije Slovenija, dr. Andreju Bajuku in Janezu Janši.

Vsekakor velja pozdraviti način, s katerim sta oba strankarska predsednika pristopila k ljudem, odgovarjala sta namreč na njihova vprašanja. Resda je bilo zaradi časovne stiske moč odgovoriti le na nekatera konkretna vprašanja, sta pa oba predsednika predstavljala predvsem stališča obeh strank oz. Koalicije Slovenija do nekaterih perečih tem: pokojninske reforme, privatizacije, prodaje slovenske električne energije idr. ter z nekaj zgovornimi primeri opozorila na nekatere nerazumljive sklope parlamenta, na katere opozicija zaradi najmanjšega števila glasov v zgodovini Slovenije ne more vplivati.

„Slovenija gre naprej,“ pravi vlada. Koa-

licija pa poudarja, da „v napačno smer in prehitro.“

Nova Slovenija nasprotuje vsem tistim predlogom, ki še nadalje „betonirajo“ podobno enostransko usmerjenih medijev. Predlog

Nad. na 2. str.

Župan občine San Martin dr. Ricardo Ivoskus (levo) in predsednik Slovenskega doma San Martin Andrej Rezelj (desno) sta ponovno otvorila boulevard „Republica de Estovenia“.

STRAN 3:

Naše šolstvo v l. 2000

Naša skupnost živi

Buneosaireški dnevnik „La Prensa“ je objavil poročilo našega rojaka, glaciologa ing. Petra Skvarča, ki je šef glaciološkega oddelka „Instituto Nacional del Antártico“ o stalnem topljenju kontinentalnih ledenikov v Argentini. Tako se na pr. ledenik „Upsala“, ki je po velikosti tretji največji kopni ledenik v Južni Ameriki (saj meri 902 kv. kilometrov) od leta 1978 drastično zmanjšuje in sicer pribl. 275 m letno.

V galeriji „Núcleo de Arte“ je razstavljal Ciril Vider olja in krajine. Razstava je bila odprta od 11. do 24. maja.

V četrtek, 17. maja, je sanmartinska Zveza žena-mati imela svoj redni sestanek, katerega je vodila Ančka Podržaj. V imenu zveze se je zahvalila Saši Hartman Golob, ki je dolga leta poučevala ljudsko-šolsko mladino, nato pa je Rezika Marinšek obujala spomine na majske šmarnične pobožnosti v domovini.

V soboto, 19. maja, je misijonar Tomaž Mavrič CM obiskal rojake v Mendozí. Po dogovoru z domačim dušnim pastirjem Jožetom Hornom je bil v soboto lep program, v nedeljo, 20. maja, pa je bilo skupno romanje.

Isto soboto je bilo v Slovenski hiši zborovsko srečanje v okviru praznovanja 30. letnice MPZSJ. Sodelovali so: Mešani pevski zbor San Justo (vodi prof. Andrejka Selan Vombergar), Coro Polifónico Nacional de Ciegos (zborovodja je Osvaldo Manzaneli) ter Coro Alberto Ginastera del Conservatorio de Música de Morón (zborovodja je Roberto Saccente).

V nedeljo, 20. maja je bila 41. obletni-

ca Slovenskega doma San Martín. Praznovanje se je pričelo s ponovno otvoritvijo Boulevarda República de Eslovenia. Nato je bila sv. maša za vse žive in rajne rojake Doma, sledilo je skupno kosilo. Popoldne je bil kulturni program. Slavnostna govornica je bila Darinka Zorec. V režiji Lojzeta Rezlja so odigrali predstavo „Modra vrtnica“. Med prosto zabavo pa je sodeloval orkester „Štirje fantje špilajo“.

V četrtek, 24. maja, je bila v cerkvi Marije Pomagaj molitvena ura za slovensko mladino z rožnim vencem in sv. mašo.

V petek, 25. maja, je bil mladinski športni turnir na Pristavi.

Isti dan so rojaki pod okriljem „Društva upokoencev“ imeli celodnevni izlet v Tigre.

V soboto, 26. maja, je bil v Našem domu v San Justu poslovljni koncert Slovenskega mendoškega okteta in skupine „Los Chañares“ pred potovanjem v Severno Ameriko. Po koncertu je bila večerja, nato pa prosta zabava.

V nedeljo, 27. maja, je bilo žegnanje v Slovenski hiši. Ob 11:30 je delegat dušnega pastirstva v Argentini, prelat dr. Jure Rode daroval sv. mašo za žive in rajne dobrotnike. Sanhuška verska skupnost je izročila relikvije bl. škofa Antona Martina Slomška, sledila je umestitev teh relikvij v cerkvi Marije Pomagaj. Pela je skupina s Pristave pod vodstvom Anke Savelli Gasser. Po slavnostnem kosilu so bile popoldanske pete litanije Matere Božje.

D-ova za tisk. ref.
Zedinjene Slovenije.

Slovinci o italijanskih volitvah

Sergij Pahor, predsednik demokratične Sveta slovenskih organizacij (SSO) meni, da Berlusconi je zmaga za Slovence ni najbolj obetavna. To je najbolj desna vlada po drugi svetovni vojni.

O krajevnih volilnih rezultatih je Pahor dejal, da je Miloš Budin, predstavnik levih, prišel v rimski parlament, (volili so ga tudi demokratični Slovenci, ker niso hoteli voliti protislovenskih Berlusconijevih pristavšev) vendar je tudi tokrat prišlo do polemik v slovenski skupnosti, ker je bila njegova

kandidatura vsiljena in ne dogovorjena. Zaradi tega je prišlo spet do razpršitve glasov, ker manjšina ni imela enega samega svojega kandidata. Sicer je pozitivno ocenil izvolitev v parlament bivšega tržaškega župana Riccarda Illyja, o katerem upa, da bo tudi v Rimu imel posluš za slovensko manjšinsko problematiko.

Predsednik levičarske Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ) Rudi Pavšič pa je izrazil upanje, da bo v zmagovalni desni sredini prevladala struja, ki na slovensko manjšino in odnose s sosednjo Slovenijo gleda pozitivno, čeprav so bili na krajevni ravni izvoljeni ljudje, ki so jasno in glasno izrazili nasprotovanje do slovenske skupnosti.

Nova Slovenija...

Nad. s 1. str.

opozicije za ustanovitev sklada za pluralizacijo tiskanih medijev ni podprt. To pomeni, da bo potrebno za normalizacijo informacijske pluralnosti počakati na boljše čase.

Med javne medije sodijo zagotovo tudi regionalni in občinski mediji, zato jim je potrebno zagotoviti tudi del finančnih sredstev. Sedanja televizija nima izgube zato, ker jo državljanji preko položnic vsak mesec premalo plačujejo, pač pa zaradi slabega vodenja. Že preprosta primerjava z ostalimi televizijami, ki za razliko od nacionalne ne prejmejo nikakršnega državnega denarja, kaže, da je navedba utemeljena. Namesto, da bi država podpirala nastajanje medijev, jih obremenjuje s novimi pristojbinami.

PODMLADEK NSI

Na slovensko politično prizorišče nekaj manj kot eno leto po nastanku matične stranke vstopa tudi podmladek Nove Slovenije Mlada Slovenija. Njihovo geslo je „prihodnost je naša“. Na ustanovnem zboru v

Ljubljani so sprejeli statut in temeljno programsko listino. Delegati so za predsednika izvolili Jerneja Pavlina, funkcijo podpredsednika je prevzel Jakob Kokač, za generalnega sekretarja so izbrali Roberta Ilca. Na ustanovnem zboru podmladka sta spregovorila predsednik Nove Slovenije Andrej Bajuk in poslanec Lojze Peterle. Dotaknila sta se tudi aktualnih dogodkov in se zlasti kritično odzvala do trenutne politične kulture v Sloveniji in načina vladanja sedanje politične garniture. Dr. Bajuk je kritično razmišljal o načinu sprejemanja državnega proračuna in se zavzel za večjo preglednost porabe javnih financ.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Argentinska politika kar ne more iz začaranega kroga vedno istih snovi, ki se ponavljajo iz dobe v dobo. Izgleda sicer, kot da z današnjimi problemi družbe nimajo mnogo skupnega, a gre za glavne vzroke sedanjega stanja.

SODIŠČE NAPREDUJE

Koliko časa se že vleče vprašanje sodnega postopka zaradi prodaje orožja v Ekvator in na Hrvaško? Že dolga leta. Celoten postopek bi se moral že davno zaključiti, a je bil zamrznjen ves čas Menomove vlade, ker je tedaj politični pritisk na sodišče zaviral napredovanje raziskave. Ko je nastopila sedanja vlada Povezave, so zavore popustile in danes vidimo, kako nevarnost preizkovalnega zapora visi nad samim bivšim predsednikom države.

Kaj ima to opraviti s sedanjim stanjem? Direktno res ne, ker tudi kolikor bi moglo biti poneverbe fondov v tej zadevi, nima nikakega sorazmerja z obupnim stanjem, v katerem se nahaja država. Je pa vsem neka skupna točka: korupcija in neodgovornost. Kot jo laho zasledimo tudi v primeru letalske družbe Aerolineas Argentinas, katere položaj danes beli glave argentinskih oblasti in dosega obseg mednarodnega zapleta.

A vrtno se k sodnemu postopku v zadevi orožja. Pretekli teden smo zasledili dve važni novosti. Najprej je sodnik poslal v zapor bivšega ministra Ermana Gonzaleza. To je najvažnejša osebnost bivše vlade, ki je prišla v arest. Kaže, kako visoko je segala mreža korupcije. Opozarja pa tudi na bližino samemu vrhu in kako roka pravice sega v neposredno bližino Menema. Gonzalez je bil namreč mnogo več kot le funkcionar in minister. Bil je popolnoma predan bivšemu predsedniku, osebni zaupnik in brezpogojni prijatelj.

Koliko mu je zaupal Menem, kaže dejstvo, da je poleg podpredsedništva Centralne banke zaporedno zasedel kar štiri različna ministrstva: zdravstveno, gospodarsko, obrambno in za zunanje zadeve. Danes sedi v ječi.

Drug važen dogodek je bil odlok sodne zbornice, ki je zavrnila pritožbo Emira Yoma in potrdila arest, ki ga je odločil sodnik. Yoma je vse upe stavil na zbornico, ki mu je sedaj pokazala hrbet. To tudi več nevarnost vsem ostalim, ki so vključeni v sodno raziskavo.

GASILCI SO USPILI

V zadnjih šetvilkah smo poročali, kako je gorelo po državi na raznih cestah, ki so jih blokirali brezposelni in upokoenci. Ti pojavi se tudi nenehno ponavljajo iz dneva v dan in iz leta v leto. Pod raznimi vladami se opozicija naslanja nanje, da pokaže, kako vlada nima čuta in ne reši težkih socialnih problemov.

To pot je vladi uspelo pogasiti požar in doseči soglasje v najbolj nevarnem primeru občine La Matanza.

Ti pojavi niso nevarni le, ker povzročajo socialni nemir in predstavljajo nevarnost širšega požara, temveč tudi, ker so nenehni kamen spotike med vlado in opozicijo. V vseh podobnih primerih se najprej sproži vprašanje, komu pravzaprav pripada rešitev problema. Goreče poleno si podajajo občine, provincijske vlade in država. Vsi gledajo drug drugega z nezaupanjem in večkrat pride do namigov in direktnih očitkov. V primeru La Matanze je zvezna vlada, kateri je problem končno padel v naročje, sumila in tudi nakazala, da je imel prste vmes buenosaireški guverner Ruckauf.

Na skoraj nasprotnem bregu pa je primer sindikalnega konflikta letalske družbe Aerolineas Argentinas. Ta pa je tudi posledica, da so se pred leti stvari izvedle napačno. Privatizacija dotlej državne družbe je bila ena najbolj polemičnih. Aerolineas Argentinas je bila tedaj eno redkih podjetij, ki ni bilo deficitno. Kljub temu je vlada sklenila, da ga proda. Ko so nastali hudi zapleti tudi zaradi tožb na sodišču in so razni sodniki odločili, naj se privatizacijski postopek prekine, je vlada segla po polemičnem ukrepu in „per saltum“ zadevo spravila na Vrhovno sodišče. To je (tedaj pod hudim vplivom menemizma) privatizacijo potrdilo. Primer je bil tudi precedent za druge „per saltum“, ki so ježili lase uglednim argentinskim in tujim juristom.

Podjetje je kupila španska družba Iberia, ki je v krizi letalskega trga teh let popolnoma propadla in z njo argentinska filijalka Oboje je padlo pod ustanovo SEPI španske vlade. Iberia je skušala rešiti težak finančni položaj s prodajo aktivov. Od tedanjih nad 40 letal ima Aerolineas trenutno v lasti eno samo, vse ostale najema in obratuje s hudim deficitom. Najbolj pametno bi bilo spraviti jo v konkurz a to bi povzročilo grozno posledico 7000 brezposelnih. Stavke zaposlenih si sledijo druga drugi, medtem ko argentinska vlada napenja sile, da bi problem rešila v soglasju s špansko vlado.

PROBLEM ZAUPANJA

Še druga snov, ki se nenehno pojavlja in ki tudi iz leta v leto bolj vpliva na razvoj argentinske družbe, je nezaupanje do vodilnih plasti in sploh do politične srenje. To nezaupanje se razteza na večino javnih ustanov, kot so policija, sodišča, državna uprava itd. Nič boljšega ugleda ne uživajo sindikati, na katere tudi pada senca nezaupanja, tako včlanjenih delavcev kot naroda nasploh.

Tega se politiki zavedajo. Vedo, kako usodno lahko to postane, a kakor da ne vedo, kaj storiti. Več je bilo že poizkusov, da bi spremenili zakonodajo, ki ureja delovanje političnih strank. Večkrat se je poizkusilo tudi spremeniti način volitev, da bi bile bolj pregledne, bolj jasne in zlasti da bi odpravili sistem volilnih velesoznamov, kjer po prvih dveh, treh znanih kandidatih pride na vrsto (v najhujšem primeru province Buenos Aires) še trideset drugih, za katere volilec ne ve, ne kdo so, ne odkod, ne kakšne so njihove dobre ali slabe lastnosti. Tako državljan lahko odda glas za kandidata, čigar mnenje in delovanje je popolnoma v nasprotju z prepričanjem volilca.

Seveda, namen politikov je hvalevreden, a ko pride trenutek, da bi namene spravili v stvarnost, vse odpove. Ne vodstva strank ne ustanove same se ne odločijo, da bi uporabili kirurški nož in izrezali gnilo tvorbo. Preveč je povsod osebnih in skupinskih interesov, ki se jim nihče noče odpovedati.

Druga priložnost, ki jo zamujajo za pridobitev zapravljenega zaupanja, je sedanja počasnost v delu za znižanje stroškov političnega delovanja in sploh znižanje plač vladujočim in raznim poslancem, senatorjem, svetovalcem in prisklednikom. Ko imajo najboljšo priložnost, da se izkažejo zainteresirane za narodov blador, je odziv, kolikor ga sploh je, tako mlačen, da je pomanjkanje volje popolnoma jasno.

Priložnost pa zamujajo vsi od kraja, začeni s predsednikom pa do zadnjega občinskega svetovalca. Tistih nekaj primerov, ko si je kak funkcionar znižal plačo, ne more prikriti zadržanje večine, ki še ni dosegla politične ne etične zrelosti. Ni čudno, da je Cerkev ob državnem prazniku ponovno opozorila na vnebovpijoče privilegije, ki so tudi vzrok sedanjemu stanju.

Slovinci v Argentini

Občni zbor Triglava

Osrednje društvo slovenskih predvojnih izseljencev v Buenos Airesu, Slovensko podporno društvo TRIGLAV, nam je poslalo poročilo o svojem občnem zboru 7. aprila letos. Iz njega povzemamo:

Prejšnje leto je bilo za društvo zelo travmatično. Stalo je namreč pred finančnim polomom zaradi vrste izgubljenih tožb zaradi nepravilnih odpustitev in dolgov. Dolgo časa so bili pred grožnjo, da bi morali stavbo prodati, s čimer bi se žalostno končalo 70-letno delo predvojnih primorskih naseljencev. Vendar se je odboru posrečilo v direktnem stiku s tožniki doseči, da bo društvo plačalo dolgove v obrokih in še to po nekajmesečnem odlogu.

Društvo je vse svoje športno delovanje, ki ni majhno, prepustilo drugi novoustanovljeni slovenski družbi Mladina SRL, da v miru upravlja športne objekte, samo pa se

je posvetilo samó kulturnemu delu.

Poleg običajnih prireditev, veselic itd, so priredili nekaj predavanj, (o Slovencih v Argentini je govoril Tine Debeljak), uspeh pa ima tudi pouk slovenščine. Odrasle poučuje Tine Debeljak, otroke pa Romina Gelb in Tatiana Panaino.

Odbor za dobo 2000/2001 je naslednji: predsednik Fernando R. Leskovec, podpredsednica Elena V. Mermolia Pernarcic, tajnica Ana Maria Vrabec Basovsky, namestnik Eduardo J. Kjuder, blagajnik Jose Bergoc, namestnica Magdalena Volcic, odborniki Juan Medved, Jose Kjuder, Ines Golobic Fornazaric, Boris Cossutta, Susana L. Bellorio Clabot, Martha A. Volcic, Sonia Vodopivec Aufieri, nadzorni odbor Elsa A. Okretic, Juan L. Audien, Hilda L. Skof, častno razsodišče Roberto Giromini, Gabriela Krivec, Carlos A. Pernarcic.

Ponatis Papeževih pesmi v Sloveniji

Pred nekaj tedni so v Sloveniji objavili izbrane pesmi argentinskega Slovence Franceta Papeža pod naslovom: **Izbrane pesmi**

Knjiga je izšla v založbi Mohorjeve družbe v Celju v zbirki Žerjavi, ki zajema dela zdomskih pisateljev.

Knjigi je napisala spremno besedo Helga Glušič, ki se je na ljubljanski univerzi pečala z moderno književnostjo in tudi z zdomsko literaturo. Nedolgo tega je izdala knjigo v treh delih, ki ekskluzivno in podrobno obdelava izseljenske literature ter jim poda objektivno vrednost.

Ker še nismo Papeževe knjige dobili v Buenos Airesu, lahko samo pobere mo nekaj omemb iz kritike in ocene Papeža v Delu, Književni listi, ki jo je napisala Vanesa Matajč Pristanišče Atlantska Slovenija.

Pravi, da je „Papeževa poezija večinoma reflektivna. Predvsem tista, ki je izbrana iz avtorjeve druge zbirke *Dva svetova*, sicer pogosto nastaja iz neposrednega doživljanja ali spomina na doživljanje ali iz subjektivne vizije, vendar

je tudi doživljajska snov vselej reflektivno poantirana“.

Oceni ga zelo pozitivno, raziskuje njegov pesniški izraz, vire in vsebino njegovih pesmi. Prizna mu veliko povezanost z domovino, z njegovo skupnostjo v Argentini, razmišljanja o času, osnovnih človekovih prvinah, o sprejetju danosti, pomirjenju in vsidranju v novo domovino. Papežev pesniški jezik je zvočen, čeprav hote preprost.

Veseli smo, da je sedaj tudi Papež pridružil drugim našim literatom, ki so jih v zadnjih letih ponatisnili doma in jih tako naredili dostopne za vso publiko: Simčič, Jurčec, Debeljak, Brumen, Kremžar, Kociper, Eiletz, Korošec, Tone Rode, Tine Debeljak ml., in še kdo. Tako imamo zavest, da tukajšnje delo ni več zamolčano, ampak je odprto domačim, in da se tamkajšnji strokovnjaki poglobljajo in ocenjujejo to zdomsko delo.

Tako bo pojem *Slovenska zdomska literatura* dobil v narodni duhovni zgodovini mesto, ki mu pripada.

TD

Telefonske številke v Slovenski hiši

V prenovljeni telefonski sistem v Slovenski hiši v Buenos Airesu smo vključili dodatno številko, ki je

4674-5125

Ostajata veljavni tudi prejšnji dve, ki sta

4636-0841 in 4636-2421

Vse tri pridejo v poštev tudi, če želite poslati fax v dnevnikih urah, ponoči pa fax ostane priključen na **4636-2421**.

Pisarniške ure so od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure.

Dušnopastirska pisarna, Zedinjena Slovenija in Svobodna Slovenija

Občni zbor Zedinjene Slovenije

POROČILO ŠOLSKEGA REFERATA FRANC VITRIH

V letu 2000 so obstajale naslednje osnovne šole:

V Velikem Buenos Airesu: Jurčičeva v Carapachayu, Prešernova v Castelarju, Slomškova v Ramos Mejiji, Balantičeva v San Justu, Baragova v Slovenski vasi, Rožmanova v San Martínu, Jegličeva ABC po slovensko (istočasno tečaj za odrasle).

V notranjosti: Ciril-Metodova v Mendozi, Aljaževa v Barilochah, Krekova v Tucumánu, ABC po slovensko v Barilochah.

Baragova, Rožmanova in Ciril-Metodova imajo oddelek za špansko govoreče.

Slovensko govoreče šole je obiskovalo 479 učencev (252 deklic, 227 dečkov). 8. razred je končalo 47 učencev, vrtec je obiskovalo 96 učencev. Poučevalo je 107 učnih moči, od teh 17 rojenih v Sloveniji in v Argentini 90.

Špansko govoreče je obiskovalo 86 učencev (47 deklic in 39 dečkov). Vrtec je obiskovalo 13 otrok. Poučevalo je 21 učnih moči, od teh rojenih 5 v Sloveniji in 16 v Argentini.

Skupno je vseh učencev 656, od teh 199 dečkov in 266 deklic. Obiskovalo je 8. razred 47, vrtec pa 109 šolarjev. Poučevalo je skupno 128 učnih moči, od teh 22 rojenih v Sloveniji in 106 v Argentini.

ŠOLA JOSIPA JURČIČA, CARAPACHAY

voditeljica Metka Slabe; katehet Franci Cukjati, učiteljice Helena Fink Žnidar, Ani

Klemen, Sonja Kolenc, Marija Sedej Slabe, Ani Senovršnik Resnik, Helena Skarlovnik; nadomestna učiteljica Barbara García; petje Ani Klemen; odbor staršev Miha Potočnik.

ŠOLA FRANCETA PREŠERNA, CASTELAR

voditeljica Marjana Hribar Vivod, podvoditeljica Mojca Prešern Jelenc, katehet dr. Alojzij Kukovica; učiteljice Monika Češarek Kenda, Magda Gaser Češarek, Nadiča Kopač Grohar, Marjana Magister, Nevenka Pavlovič, Anka Savelli Gaser, Lili Tušek Kopač. Irenka Zarnik, Helena Zarnik, Sonja Zarnik; učitelj Matjaž Čeč, petje Mojca Prešern Jelenc, tajnica Magda Gaser Češarek, odbor staršev Marija Pirc Zarnik.

ŠOLA ŠKOFA A. M. SLOMŠKA, RAMOS MEJÍA

voditeljica Saša Zupan Omahna, katehet prelat Jože Škerbec, učiteljice Olgi Bohinc, Metka Debeljak Vombergar, Marjana Grabnar, Mateja Hribar Šmalc, Patricija Mugerli, Helena Rode, Nani Šušteršič Rezelj, Lučka Vombergar, Mojca Vombergar; učitelj Marjan Jože Loboda, nadomestna učiteljica Olga Šemrov Omahna; petje Pavel Erjavec, Sonja Zorko Snój; odbor staršev Karla Malovrh Jakoš.

ŠOLA FRANCETA BALANTIČA, SAN JUSTO

Voditeljica Angelca Klanšek, katehet Toni Bidovec; učiteljice Nevenka Godec Zupanc, Bernarda Krajnik, Danica Malovrh, Veronika Malovrh, Lučka Oblak, Marta Peltin, Marija Ivana Tekavec, Saška Ur-

bančič, Irena Urbančič Poglajen, Marija Zupanc Urbančič; petje Marija Krajnik Štrubelj, Anica Mehle, Marta Selan, knjižničarka Ivanka Puhek, nadomestni učiteljici Monika Klarreich, Ema Urbančič Marušič, nadomestni učitelj Gregor Modic, katehistinji Lučka Bergant Uštar, Brigita Cerar Jereb; telovadba Veronika Javoršek, Stanko Šenk, Ema Urbančič Marušič, Ivko Uštar, odbor staršev Andrej Mehle.

ŠOLA ŠKOFA DR. G. ROŽMANA, SAN MARTÍN

Voditeljica Saša Hartman Golob, katehet Franci Šenk; učiteljice Vera Breznikar Podržaj, Olga Dolenc Kociman, Monika Zupanc Filipič, Marta Jenko Škulj, Marta Rupnik Jerman, Danica Petkovšek, Irena Rezelj Peršuh, Regina Truden Leber; učiteljica Tone Podržaj in Viktor Leber; ABC po slovensko Nina Pristovnik Díaz, pomoč v vrtcu Zofija Kastelic; petje Lučka Marinček Kastelic, odbor staršev Magdalena Kopričnikar Belec.

ŠOLA ŠKOFA F. BARAGA, SLOVENSKA VAS

voditeljica Olga Sladič Fink; kateheta Jaka Barle, Janez Petek; učiteljice Valerija Burja, Ivanka Draksler Zabukovec, Rotija Grbec, Marija Mehle, Geraldina Rome, Lucijana Servin Čeč, Marta Šmalc Čampa; petje Ana Marija Sušnik, Anči Rozina; telesna vzgoja Veronika Berčič, ABC po slovensko Mimi Bokalič, Cvetka Urbanija; nadomestna učiteljica Kati Adamič Radoš, odbor staršev Marija Hočevnar Boštjančič.

ŠOLA ŽUPNIKA J. ALJAŽA, BARILOCHE

voditeljica Lija Kambič, učiteljice Alenka Arnšek, Anica Arnšek Magister, Danica Jerovšek Mavrič, Andrejka Krajnik

Figuroa, Marta Malovrh Jerman, Veronika Razinger Grohar, nadomestni učitelj Matjaž Kambič, petje Anica Arnšek Magister, Marija Arnšek, odbor staršev Veronika Razinger Grohar. (Voditeljica in vse učiteljice poučujejo tudi verouk.)

ŠOLA SV. CIRILA IN METODA, MENDOZA

voditeljica Lenčka Božnar, verouk Tončka Šmon in Urška Šmon; učiteljici Erika Bajda, Rezka Novak Nemanič, učitelj Vladko Žumer, špansko govoreči Nežka Bajda Beloudi, vrtec Stazi Mlinar Anton, Milena Šmon; petje David Bajda, odbor staršev Ani Štirn Arrigoni.

ŠOLA JANEZA E. KREKA, TUCUMÁN

voditeljica Jožejka Debeljak Žakelj, učiteljica Evica Draksler, (2 učenki) Anica in Marjanca Žakelj.

ŠOLA ŠKOFA A.B. JEGLIČA, SLOVENSKA HIŠA - BUENOS AIRES

Tečaj za špansko govoreče otroke voditeljica Marjana Batagelj, učiteljice Ingrid Ahlin, Cecilija Grbec, Pavla Grbec, Nevenka Jelenc, Cecilija Jelenc, Lučka Mehle, Marjeta Stariha, Monika Štefe; za odrasle Marjetka Hostnik, odbor staršev Metka Trpin Zafra.

ŠOLA ŽUPNIKA J. ALJAŽA, BARILOCHE

ABC po slovensko, tečaj za špansko govoreče otroke voditeljica Marija Eiletz, učiteljice Milena Arko, Terezka Marn Žužek, Lojzka Mehle Črnak, Astrid Mežnar Rezelj, Marija Osojnik López, Mihaela Jerman; nadomestna učiteljica Eva Smersu Hernández.

Se nadaljuje

Gospodarski vestnik

Slovenske-latinskoameriške trgovske zbornice

Menjava, na boljše

Argentinski gospodarski položaj je obupen. V tem brez dvoma soglašamo vsi, tudi vlada, čeprav tega iz logičnih razlogov ne bo obešala na veliki zvon. Vendar kljub splošnemu pesimizmu v vladnih gospodarskih krogih ohranjajo upanje na izboljšavo in to celo v kratkem obdobju. Na kakšnih temeljih sloni vladni optimizem? Predvsem na konkretni možnosti zamenjave bonov, ki je prav te dni v teku. Slavni „canje“ se tako spremeni v orodje, ki naj v povezavi z različnimi ukrepi privede do nujne reaktivacije.

Kljub temu, da se o zamenjavi govori in piše na pretek, malo ljudi dobro ve, v čem pravzaprav ta poteza obstaja. To bomo skušali v današnjem članku povedati.

Začnimo z znanim dejstvom, da Argentino najbolj davi ogromni zunanji dolg, ki požira vsa sredstva, kar jih država ima, in tudi tiste, ki jih nima. V tem trenutku znaša kar 147.667 milijonov dolarjev. Ponovno zapišimo še, da država glavnice sploh ne odplačuje, saj niti plačevanja obresti ne zmore.

Stojimo pred dejstvom, da razne obveznosti, ki jih mora država plačati do leta 2006, znašajo 80.000 milijonov dolarjev. To so različni boni zunanjega dolga, ki jih imajo mednarodne finančne skupine, tuje banke in druge ustanove. Tem vlada ponuja, naj zamenjajo sedanje bone za nove, bolj dolgoročne in ki bi jim prinesle višje obresti. Ta „zamenjava“ je torej popolnoma prostovoljna: če banke sprejmejo, se izvede; če ne sprejmejo, dolg ostane tak kot doslej.

Vlada upa (v tem obstaja vsa njena strategija), da bodo banke pristale na zamenjavo bonov v višini 20.000 milijonov dolarjev. Če ji to uspe, se zunanji položaj znatno izboljša. Sredstva, ki bi bila namenjena za odplačevanje obresti, lahko preusmeri v javna dela, notranja posojila in druge poteze za reaktivacijo produktivnega aparata.

Kaj pa, če do zamenjave ne pride? V tem primeru se bomo znašli pred novo krizo, katere izid je popolnoma nepredvidljiv. Lahko pa si mislimo, da se bo položaj še poslabšal. Država bi prišla na rob prepada. Res

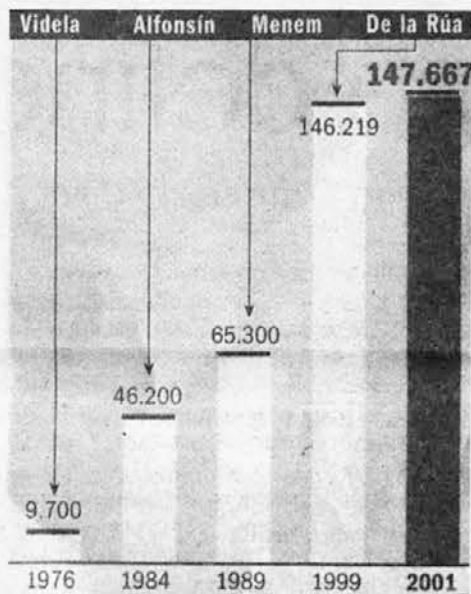
je, da se doslej še nobena država ni podrla, a socialne posledice bi lahko bile grozne.

Celoten postopek se izvaja ta teden. Prav zato je minister Cavallo na čelu posebne delegacije pohitel v Madrid, New York in London, da navduši tuje upnike za ta predlog argentinske države.

Na čem gradi minister svoj optimizem? Nekaj notranjih znakov kaže, da se položaj lahko izboljša. Davčna nabirka se je zvišala za 6% in poleg tega je zadnji mesec (vendarle) porasla tudi industrijska dejavnost. Res je, da so manjša in srednja podjetja v vedno hujšem položaju in da se je veriga plačevanja pretrgala, kar lahko za mnoge postane usodno. A to je zlasti zaradi vedno trših pogojev, ki jih stavijo banke v zvezi s posojili. Če se zamenjava izvede in bo več denarja na trgu, bo tudi kredit cenejši.

To pomeni, da lahko okličemo zmago? Še daleč ne. A sedanji znaki so dovolj močni, da nam vsaj ne ugasne lučka upanja, ki jo moremo in jo moramo gojiti.

-e. -t.

Argentinski zunanji dolg v milijonih dolarjev ob nastopu raznih predsednikov

„Pot znanosti k edinosti Slovencev“

Pod tem geslom bo letos organizirana druga svetovna konferenca slovenskih znanstvenikov in raziskovalcev. Kot že lani bo to delo opravil Svetovni slovenski kongres, a to pot v sodelovanju z Univerzo v Mariboru. Čas srečanja bo od 20. do 22. septembra.

Kot vabilo sta predsednik SSK dr. Boris Pleskovič in rektor univerze Maribor prof. dr. Ludvik Toplak naslovila pismo na številne slovenske znanstvenike. V njem med drugim poudarjata, da imamo Slovenci v svetu izjemen potencial znanstvenikov, univerzitetnih profesorjev in akademikov, ki zaradi zgodovinskih in političnih vzrokov niso imeli priložnosti, da se uveljavijo in delujejo v domovini. Kongres se zavzema za idejo, da se mora Slovenija opreti na svoje rojake, ki so v tujini izjemno spoštovani in so dosegli visok ugled v državah, kjer živijo. Dejstvo je, da vedno bolj potrebujemo drug drugega, saj gre za ohranitev naroda in države. Za obstanek v združenih Evropi in v svetu bodo naše najboljše sredstvo v slogi združenosti lastna pamet in znanje, pridnost in poštenost.

Programski odbor je predlagal naslednje vsebinske točke letošnje konference:

- Izkušnje sodelovanja slovenskih znanstvenikov iz sveta v raziskovalnem in pedagoškem delu v domovini;
- oblikovanje raziskovalne enote pri Univerzi Maribor s posebnim poudarkom na sodelovanju slovenskih znanstvenikov po svetu;
- študij na daljavo;
- razprava o Venetih.

Srečanje se pripravlja v čast in spomin vsem slovenskim znanstvenikom, ki so skozi stoletja veliko prispevali k napredku svetovne znanosti ter pripomogli k napredku vsega človeštva.

Predsednik Kongresa in rektor mariborske univerze toplo vabita vse znanstvenike, da se prijavijo. Obenem pa se tudi priporočata za posredovanje predlogov predavateljev za dokončno oblikovanje programa konference. Prav tako iz Kongresa prosijo za naslove slovenskih znanstvenikov, da jih lahko povabijo na konferenco.

Za kakršna koli vprašanja ali pojasnitve se lahko obrnete na **Jano Podobnik**, upravna pisarna Svetovnega slovenskega kongresa, Cankarjeva 1/IV, Ljubljana, tel/fax +386 01 425 24 40, e-pošta: ssk.up@eunet.si

PISMA BRALCEV

Kam postaviti spomenik

Več mesecev že prebiram v tedniku Družina, ko opisuje sramotilni steber, ki je bil postavljen leta 1953 v Ljubljani pred stolnico. Na tem stebru - spomeniku je bilo napisanih več kot 40 let nekaj lažnih besed proti škofu Rožmanu. Nekaj časa po osvoboditve Slovenije od Jugoslavije je bil ta spomenik odstranjen.

Začelo pa se je spet govoriti, da bi ta steber spet postavili nazaj pred stolnico, nekoliko spremenjen. Završalo je po Ljubljani med mnogimi, ki pa niso za to.

Dolgo sem čakal, da se bo v Ljubljani našel kdo tako pameten, da bi znal svetovati, kam naj se postavi ta spomenik. Ker se pa nihče ni spomnil na pravi kraj, kamor bi spadal, vam pa lahko iz Argentine svetujem, da ga postavite v park pred parlament

v bližini spomenikov tov. Kidriča in Kardeja. Tisti prst, ki je prej kazal na škofijo, naj sedaj kaže na ta dva spomenika.

Spodaj naj se pa napiše: „Tukaj je bilo nekaj let nekaj lažnih besed, sedaj pa zapišimo za vedno besede resnice. Tam stojita dva spomenika največjih izdajalcev in morilcev slovenskega naroda.“

V parlamentu naj se pa izglasuje zakon, da je obvezno za vse slovenske osnovnošolce in študente, da morajo vsaj enkrat med študijem priti pogledat ta steber in prebrati tiste besede na stebru.

Čas je že, da slovenski narod enkrat zve resnico o komunistični revoluciji med drugo svetovno vojno.

Ivan Cukjati, Buenos Aires

Naslednje pismo je bilo poslano v objavo ljubljanskemu Delu, ki ga pa ni hotelo objaviti. Zato ga na prošnjo Vinka Levstika iz Gorice objavljamo mi.

Sodni proces

V torek 23. t.m. smo lahko videli na TV dnevniku, da se je tega dne vršil na sodišču v Ljubljani sodni proces ali sodna razprava zoper obtoženega Vinka Levstika, češ da je med drugo svetovno vojno zagrešil zločin umora. Ali ga bo sodišče spoznalo za krivega ali ne, bomo videli na naslednji ali naslednjih razpravah. Ker pa zločini nikoli ne zastarajo in ker so baje naša sodišča nepristranska in neodvisna - res samostojna veja oblasti - po zakonu in evropskih standardih, bi bilo zanimivo videti, kadar bodo naši organi pregona in javni tožilci ovadili in razpisali tiralico zoper ljudi, osumljene zločinov in atentatov (kot n.pr. na Ehrlichu in Rojca na Streliški v Ljubljani), umorov, ropov, požigov med vojno in enako za vse tiste še živeče poveljevalce, ki so z ukazi odgovorni za masovne povojne poboje in pokole - kakor tudi za tiste, ki so pokole fizično izvrševali na znanih moriščih po Sloveniji; da o sadističnem mučenju žrtev niti ne govorim.

Tukaj bo neizogibno na preizkusu poli-

tične nevtralnosti, nepristranskosti, verodostojnosti in pravičnosti naše tožilstvo in celotna sodna veja pri nas. Če pa lahko naše tožilstvo in sodna oblast osumljence množičnih povojnih umorov in pokolov enostavno prezre ali na obe očesi zamiži, istočasno pa sodi nekemu iz enake časovne razdalje in mu krivda ni dokazana, daje sodna oblast o sebi dokaj čudno in neverodostojno podobo za slovensko in evropsko javnost.

Kadar gre za zločine, se v pravni državi ne vpraša - in tudi za sodno oblast mora biti nerelevantno in brezpredmetno - kaj je kdo bil ali v kateri formaciji je služil ali kakšno obleko je nosil, ampak samo, kaj je storil! Ali smemo upati, da bo naše tožilstvo in sodstvo kot v sedanjem postopku proti Levstiku enako natančno in dosledno ravnalo, ko gre za načrtovalce, ukazodajalce in izvrševalce množičnih povojnih pobojev in sadistično mučenje več desetisočih žrtev?

Ivan Glušič, Slovenija

Človek in družina

Lic. Nadislava Laharnar

nič manj laž, toda škoda je navadno nepopravljiva.

Lažejo množična občila, laže takoimenovano javno mnenje in lažejo prekupčevalci s človeškimi slabostmi. Lažnik je bil Hudobec, ko je iz zavisti, v kačji govornici pretental Evo za oblubo, da bosta z Adamom kot bogova, ker je v resnici prej on sam to hotel biti. Odtlej so posledice vse prisotne in spremljajo vsako človeško bitje posebej in tudi človeštvo v celoti.

Toda, ali ni ljubezen čustvo?

Odgovor: Ne bistveno! Čustvo je priklina.

Ljubezen je bistveno krepost, za katero se je treba krepko potruditi. Je ena izmed treh sestriških kreposti (Vera, Upanje in Ljubezen), ki so naravnane na Boga.

Ko je naša evropska daljna sosedja, sedaj že pokojna Mati Terezija, v Indiji pobrala s ceste umirajočega siromaka in mu omogočila, da se je vsaj v zadnjem trenutku zavedel svojega človeškega dostojanstva, je to storila mimo svojih morebitnih čustev. Revežu je stregla, ker je v njem prepoznavala Kristusa, svojo srečo. Zaradi Kristusa je ves zagon in energijo zemске ljubezni herojsko usmerila v službo socialno odpisanemu trpinu.

CARITAS

Kaj pa prav za prav je LJUBEZEN, ljubezen brez pridevkov?

Pustimo ji latinsko ime CARITAS.

Sama na sebi ta beseda človeka kaj rada spomni na pozabljene centavčke v žepu ali pa v svitku raznolikih predmetov na dnu damske torbice. Da ne bi bili več v napoto, ali pa zaradi teže in umazanije celo v škodo za žep in za torbico, jih roka voljno brž poišče in izpusti v drugo, proseče iztegnjeno roko sočloveka.

Ne moremo zanikati, da je tudi to Caritas, ki pomeni božjo ljubezen. Sveti Pavel v pismu Korinčanom v zneseni in navdihnjeni pesniški prozi CARITAS tako dovršeno opisuje, da je njegov opis prava himna in neprekosljivo lepa stran v svetovni literaturi.

To je prava duhovna paša, a za misleče bitje je nujno, da si tudi umsko pride na jasno, kaj je bistveno pri CARITAS. V moderni naglici, zmedbi pojmov in poplavi ponaredb to ni vedno lahko.

Nič koliko je izrazov, prevodov, razlag in definicij za ljubezen, a so premnogi le izvotljene lupine, napolnjene z lažno in ponarejeno vsebino. Resnica zaradi tega sicer ne preneha biti resnica in laž zato ni

Novice iz Slovenije

Pisali smo pred 50 leti...

SPET LISICE V LJUBLJANI

Odluk o cestno prometni ureditvi v Mestni občini Ljubljana (MOL) je stopil v veljavo v nedeljo, 20. maja. Dan kasneje je začela akcija intenzivnega seznanjanja voznikov z novim odlokom, ki bo tekla do 15. junija, tri dni kasneje, torej 18. junija, pa se bo začel odluk izvajati tudi v praksi. Tako se bodo na ljubljanske ulice zopet vrnila nepriljubljena „lisice“ („cepos“), znano sredstvo za priklopanje nepravilno parkiranih avtomobilov, nadaljeval pa se bo tudi že ustaljeni odvoz nepravilno parkiranih vozil s „pajkom“.

NAGRADE ZBOROM

V celjskem Narodnem domu so na zaključnem koncertu prvovršenih zborov podelili nagrade in priznanja 24. mednarodnega mladinskega pevskega festivala. Petčlanska mednarodna strokovna žirija je v kategoriji dekliških pevskih zborov prvo nagrado oz. zlato plaketo podelila kar trem zborom, med temi komornemu dekliškemu pevskemu zboru Škofjiske klasične gimnazije Ljubljana. V tekmovalnem delu festivala je nastopilo 22 mladinskih pevskih zborov iz Slovenije, Madžarske, Češke, Rusije, Slovaške, Makedonije, Portugalske, Hrvaške in Litve.

PRENOVA DRAVSKIH ELEKTRARN

Dravske elektrarne Maribor so s podjetjem Esotech iz Velenja podpisale pogodbo, po kateri bo Esotech v okviru druge faze prenove elektrarn na Dravi demontiral obstoječo opremo, montiral novo strojno in elektro opremo ter opravil potrebna gradbena dela pri obnovi hidroelektrarn Vuhred in Ožbalt. Vrednost sklenjenega posla znaša brez davka na dodano vrednost 1,3 milijarde tolarjev.

BRAZILJSKI PREVENT

Po odprtju proizvodnje v Bosni in Hercegovini, Moldaviji in na Hrvaškem slovenjograška družba Prevent odpira podje-

tje tudi na južnoameriškem trgu. V brazilskem mestu Cambui bodo odprli podjetje Prevent Thierry Brasil, ki bo proizvajalo avtomobilске sedežne prevleke za brazilsko avtomobilsko industrijo, v začetku predvsem za Volkswagen, kasneje pa tudi za ostale proizvajalce. Vrednost skupne naložbe bo okoli šest milijonov mark, zaposlili pa bodo 300 ljudi.

NAGRAJENI IZUMI

Slovenski inovatorji so na razstavi INPEX v Pittsburghu v ZDA, ki velja za eno najpomembnejših razstav invencij in inovacij na svetu, osvojili kar 13 odličij. V slovenski ekipi je v okviru Slovenske podjetniške inovacijske mreže (SPIM) 15 inovatorjev predstavilo prav toliko invencij. Osvojili so 7 zlatih odličij, štiri srebrne in dve bronasti. Po izkupičku so bili tako v samem vrhu držav, več odličij so dobile le ZDA in Tajvan.

PRIZNANJE PODZEMNEMU MUZEJU

Evropski muzejski forum (EMF) je v italijanski Pontederi pri Pisi za Evropski muzej leta 2001 proglasil železničarski muzej iz Yorka. Podzemni Muzej premogovništva Slovenije iz Velenja, ki se je za prestižno nagrado najboljšega evropskega muzeja potegoval med 64 muzeji iz cele Evrope, pa je prejel posebno priznanje.

NIKOGARŠNJA ZEMLJA

Nagrado za najboljši scenarij na 54. mednarodnem filmskem festivalu v Cannesu je prejel bosansko-belgijski filmski avtor Danis Tanović za film Nikogaršnja zemlja (No man's Land). Posneli so ga lani na Notranjskem. Film je evropska koprodukcija, pri kateri je Slovenija sodelovala z dvema izvršnim producentoma. Slovenija je k filmu poleg svojih naravnih lepote in desetodstotnega finančnega deleža prispevala še igralce, med njimi Tanjo Ribič, Braneta Završana, Zvoneta Hribarja, scenografa Vanjo Milavca in kostumografko Zvonko Makuc.

Slovenija in šport

ZLATI „KLEOPATER“

Slovenski šahist Dražen Sermek je zmagovalec turnirja Zlata Kleopatra v Kairu. Po zadnjem krogu je kar devet šahistov, med njimi tudi Sermek, zbralo 6,5 točke, zmaga pa je zaradi najboljšega drugega kriterija pripadla slovenskemu velemojstru

VATERPOLO 2003 V SLOVENIJI?

Na sestanku Evropske plavalne zveze (LEN) v Pragi so veliko govorili o prireditelju naslednjega evropskega prvenstva v vaterpolu leta 2003. Največ podpore je dobila Slovenija, ki mora pri morebitni kandidaturi priložiti soglasje vlade RS. Za organizacijo zaključnega turnirja bo pomembno tudi mnenje Ministrstva za šolstvo in šport ter mestnih občin Kranja in Ljubljane zaradi obnove letnih kopaljšč. V Kranju naj bi priredili člansko evropsko prvenstvo, na katerem bo nastopilo dvanajst reprezentanc, Ljubljana pa naj bi bila prizorišče najboljših osem ženskih ekip stare celine.

ZMAGA NA 800 METROV

Jolanda Čeplak je na atletskem mitingu IAAF za veliko nagrado, ki je bil v katarski Dohi, zmagala v teku na 800 metrov, s časom 2:00,17 pa dosegla tudi svoj osebni rekord. Čeplakova s 15 točkami zdaj vodi v točkovanju za veliko nagrado v tej disciplini. Na mitingu sta sodelovali še dve slovenski atletinji, obe, tako Alenka Bikar na 200 metrov kot tudi Anja Valant v tro-

skoku, sta osvojili 5. mesto. Bikarjevi je to uspelo s časom 23,23, Valantovi pa s preskočenimi 13,92 metra.

ODBOJKA

Slovenska odbojarska reprezentanca je v finalu spomladanskega pokala na Jesenicah premagala Hrvaško s 3:2 (22:25, 25:19, 25:22, 18:25, 15:9).

MET DISKA

Novomeščan Igor Primc je na mednarodnem atletskem mitingu v nemškem Halleju zasedel drugo mesto v metu diska (62,06), druga pa je bila tudi druga slovenska rekorderka Evfemija Štorga v metu kopja (56,29).

PROŠNJA

ZEDINJENA SLOVENIJA med drugimi dejavnostmi vsako leto pripravi našo skupno domobrnsko proslavo.

To pa je povezano z različnimi stroški. Društvo nima izrednih dohodkov, ima pa mnogo potreb in izdatkov. Zato prosimo vse rojake, da se na dan proslave pri prostovoljnih prispevkih velikodušno odzovejo.

BUENOS AIRES

Počastimo spomin naših padlih protikomunističnih borcev in žrtev komunistične revolucije!

Spominska proslava, katero prireja Društvo Slovencev, bo v nedeljo, 13. junija v dvorani šolskih bratov La Salle, Río Bamba 650.

Na proslavi sodelujejo člani Igralske družine Narte Velikonja, pevski zbor Gallus, fantje in dekleta. Vprizorjeno bo najnovejšo slovensko delo, dramatska pravljica **Vstajenje kralja Matjaža**, ki jo je napisal Nikolaj Jeločnik.

Spominski govor bo govoril kulturni referent Društva Slovencev g. Marjan Marolt.

Društvo Slovencev vabi vse Slovence, da se udeležijo spominske proslave.

VELIČASTNA TELOVSKA PROCESIJA

Slovinci na področju Velikega Buenos Airesa so imeli v nedeljo telovsko procesijo

Slovenija moja dežela

Le vkup, le vkup, uboga gmajna

Proti koncu srednjega veka so slovenske kmete zadevale nesreče za nesrečami. O Turkih smo že govorili, o vojskah za dediščino tudi.

Na kmeta pa je udarilo tudi poslabšanje socialnega položaja po vsem cesarstvu.

Srednji vek je znan po svoji feudalni ureditvi. Kaj to pomeni? V starem veku je delovala ekonomija po sistemu suženjstva. Suženj je bil stvar, brez vsakih pravic, gospodar ga je lahko ubil. Seveda se mu to navadno ni splačalo, kakor se danes ne splača nobenemu razbiti svoj avto. A edini, ki so delali, so bili sužnji.

V srednjem veku je ekonomija slonela na lastništvu zemlje, na tlačanih in plemičih. Novo osvojena zemlja je bila kraljeva last in jo je dajal svojim prijateljem ali drugim, da jim je plačal pomoč v vojski ali jih privezal nase. Čim več zemlje je kdo imel, tem več je veljal. Okoli sebe je zbral hlapce, vojake in viteze. Zemlje navadno ni dobil v trajno last (nekaj tudi), a večinoma mu je bila dana samo v izkoriščanje kot fevd. Plemič je zato moral podpirati kralja v vojski, dajati mu davke itd. Če je bil kralju nasproten, mu je ta lahko fevd odvzel.

Seveda pa plemič tudi ni sam delal. Za to je imel kmete, tlačane. Kmet je dobil v obdelavo zemljo, grunt (toliko zemlje, da lahko dobro živi družina), a je bil privezan nanjo. To se pravi, da zemlje ni mogel zapustiti, graščaku je moral dajati zanjo dajatve v naturalijah, obdelovati nekaj dni na leto tudi graščakovo pridvorno last, zidati ali popravljati graščakove gradove, poti itd. In graščak ga je lahko prodal z zemljo vred.

V začetku to ni bilo tako hudo, kmet je imel še vedno dovolj časa, da je izkoriščal zemljo zase in za družino. V zameno pa je graščak moral braniti kmeta pred napadi, roparji itd. Vse dajatve so bile točno popisane v *urbarjih*, danes bi dejali v davčnih knjigah. Graščak je bil tudi sodnik kmetom za manjše prekrške, „krvavo“ sodstvo pa je bilo pridržano vladarju. Kmet pa je bil le delno svoboden, ker se je ponekod lahko poročil samo z graščakovim privoljenjem.

Seveda pa je še iz svobodnih časov obstajali kmečki svobodnjaki, ki niso bili pod graščaki in so sami razpolagali s svojo zemljo. Meščanstvo, ki se je tedaj ravno oblikovalo, je bilo izvzeto iz oblasti graščakov in so bili povezani z vladajočim

v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejiji. V lepem velikem svetišču Marije Pomagaj je bila slovesna maša ob številni asistenci. Na koro je dovršeno pel zbor Gallus Sattnerjevo Latinsko Mašo.

Nato se je razvila procesija po prostranem vrtu pred cerkvijo. Tam so bili postavljeni štirje oltarji. Prvega je postavila mladina iz San Martina, drugega iz Lanusa, tretjega iz Ramos Mejije in četrtega iz prestolnice.

Za križem so najprej sledili otroci, dolga skupina fantov in mož, fantje in dekleta v narodnih nošah, ministranti. Najsvetejše je nosil pod baldahinom Anton Orehar, ob številni asistenci slovenskih duhovnikov. Za njimi je šel odbor DS s predsednikom Milošem Staretom na čelu, Slovensko akademsko društvo, nato žene in dekleta.

Po zadnjem evangeliju se je vsa procesija zšla v cerkev, kjer se je z mogočnim petjem Te Deuma zaključila vsa slovesnost.

Svobodna Slovenija, št. 22;
22. maja 1951

Kmetje pri plačevanju dajatev

vojvodom. Tudi kleriki in Cerkev so bili izvzeti izpod direktne vladarjeve oblasti.

V stoletjih pa se je ta red, ki v začetku niti ni bil krivičen in je bil znosen, pričel izkrivljati.

Osebne novice

Rojstvo: Preteklega 12. aprila se je rodil **Nikolaj Aleksander Leber**, sin Aleksandra in Monike Verbic.

Srečnim staršem naše čestitke!

Poroka: V cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejija sta se 19. maja poročila **Ana Marija Vidmar** in **Adrian Omar Disábatto**. Botrovala sta Julka Bohinc in Miha Vidmar ter Inés Rizzo in Julián Disábatto.

Novoporočencema iskrene čestitke in obilo sreče!

Krsta: V soboto, 26. maja je bil krščen v slovenski cerkvi Marije Pomagaj **Friderik Matjaž Kinkel**, sin Friderika Jerneja Kinkla in Patricie Noemí Blanc. Botrovala sta Leonard Kinkel in Beatriz Raquel Blanc. Krstil je Franci Cukjati. Isti dan je bil v cerkvi Marije Pomagaj krščen tudi **Kristjan Matjaž Pregelj**, sin Ernesta Jožeta in Marjete Kociman. Botrovala sta Karel Pregelj in Ivana Silvija Kociman Bustos. Krstil je Franci Cukjati.

Srečnim staršem naše čestitke!

Nova diplomantka: V torek 8. maja je na državni univerzi v Buenos Airesu dokončala študije in prejela diplomo kot „nurtionista“ **Gizela Potočnik**.

Novi diplomantki čestitamo!

Smrt: Umrla je v Ramos Mejiji **Cvetka Bidovec roj. Božnar** (66).

Naj počiva v miru!

„Naj čuje nas presveti Bog“

DOMOBRANSKA PROSLAVA

Nedelja, 3. junija 2001, ob 16. uri v Slovenski hiši

- Koncelebrirana sv. maša
- Poklon pred spomenikom
- Spominska akademija v dvorani

Govor: **Marjan Loboda**

Pevski nastop: skupina mož in fantov in

Otroški zbor Zedinjene Slovenije

Prisrčno vabljeni!

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE**
Director: **Valentín B. Debeljak**
Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Presidente: **Antonio Mizerit**

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

C1407GSR BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: (54-11) 4636-0841

Telefax: (54-11) 4636-2421

e-mail: esloveniau@sinctis.com.ar

e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Za Društvo Zedinjena Slovenija:

Tone Mizerit

V tej številki so sodelovali še:

Gregor Batagelj, Pavlina Dobovšek, France Vitrih, Ivan Cukjati, Ivan Glušič, Nadislava Laharnar, Marko Vombergar, informativna agencija STA

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 80 USA dol. za vse države.

Čeke:

v Argentini na ime „Eslovenia Libre“
v inozemstvu na ime „Antonio Mizerit“

Oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires
Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Mali oglasi

TURIZEM

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arh. Jure Vombergar - Projekti in vodstvo gradbenih del. Občinski načrti za gradnje brez dovoljenja. Gaona 2776 - (1706) Haedo - Tel.: 4443-7385

Arq. Carlos E. Kostka. Mantenimiento de edificios. Presupuestos sin cargo. Capital y Provincia. Sarandí 148, Capital. Tel./Fax: 4952-8427.

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@ciudad.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Avenida Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure, Hipólito Yrigoyen 2482, 1° of. 1, San Justo. Tel. 4441-4924.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - <http://www.foto.com.ar>

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azucénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA — Bmé. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmé. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hermandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA — PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako sredo od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordova).

Za smeh

Učitelj je zastavil učencem nalogo: „Tvoj oče ima kravo, ki daje po dva litra mleka na dan. Koliko mleka da v desetih dneh? Miha!“

„Jaz nimam očeta.“

„Boštjan!“

„Moj oče nima krave.“

„Jaka!“

„Naša krava nima mleka.“

Žena možu: „Ti, ki si se vedno norčeval iz ljubosumnežev, zakaj si ljubosumen name. Te je pamet pustila na cedilu?“

„Ni me pustila,“ jo je zavrnil mož „le jaz ne morem pustiti svojih občutkov na cedilu.“

Obvestila

SOBOTA, 2. junija:
Redni pouk Srednješolskega tečaja, ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 3. junija:
Spominska proslava žrtev revolucije, ob 16 v Slovenski hiši.

SREDA, 6. junija:
Spominski sestanek Zveze slovenskih mater in žena ob 16.30 v Slovenski hiši. Osebni spomini Marije Slabe na 10 let „zlate svobode 1945-1955“.

SOBOTA, 9. junija:
I. medkrajevni turnir v odbojki: 4. kolo v Slov. domu v San Martinu ob 14.

SOBOTA, 16. junija:
Redni pouk Srednješolskega tečaja, ob 15. v Slovenski hiši.

Mladinska maša v cerkvi Marije Pomagaj ob 19.15 uri.

SOBOTA, 23. junija:
Praznik slovenske državnosti s slavnostno večerjo v Slovenski hiši.

NEDELJA, 24. junija:
Procesija Sv. Rešnjega Telesa.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 29. maja 2001

1 dolar	252,27 SIT tolarjev
1 marka	110,39 SIT tolarjev
100 lir	11,18 SIT tolarjev

PO TELEFONU NA ŠTEVILKO 4362-7215
(ROTACIJSKE LINIJE)...

KOT PRIPRAVA NA TURNEJO SLOVENIJA 2001 VAS VABIMO NA TEKMO

C.A. PLATENSE
(4a kategorija)

VS.

SLOVENSKA NOGOMETNA
EKIPA IZ ARGENTINE
"ZEDINJENA SLOVENIJA"

Sobota 2. junija ob 15:30
Crisólogo Larralde 5195 - Capital
PROST VSTOP

Náš dom je v nebesih (2 Kor 5,19).

V torek, 22. maja, je Gospodar življenja nepričakovano poklical domov našo ljubo ženo, mamo, sestro, teto in svakinjo gospo

Cvetko Bidovec, roj. Božnar

Lepo se zahvaljujemo gospodom duhovnikom in vsem, ki so rajno v tako velikem številu prihтели kroit in molit ob krsti, ter sanhuškim pevcem, ki so v molitev vpletali rajni tako ljube Marijine pesmi. Iskren Bog plačaj delegatu prelato dr. Juretu Rodetu, ki je naslednji dan vodil pogrebno mašo v sanhuški stolnici, in gospodom prelato Jožetu Guštinu, p. dr. Alojziju Kukovici, Matiju Borštarnju, prelato Mirku Grcu, Franciju Cukjatiju ter lazaristu Janezu Cerarju, ki so z njim in sobratom Tonijem, sinom pokojne, somaševali, ter vsem, ki so kljub delavniku napolnili stolnico in se udeležili svete daritve, predno smo njeno krsto odpeljali na pokopališče v San Justu k večnemu počitku. Bog povrni tudi darovalcem cvetja in vencev in vsem, ki so nam ob težki izgubi stali ob strani in izrazili sožalje.

Rajno priporočamo v molitev!

Žaljuoči:

Tone, mož;

Toni, sin duhovnik; Bernardka, hčerka;

Sestre: Joži, Lenčka, Marija, por. Snój, Jelka,

por. Malovrh, ter Pavlina, por. Štirn, z družinami,

in ostalo sorodstvo.

Argentina, Slovenija, ZDA, Kanada

SO STVARI, KI VZAMEJO SAPO

Francka in Janez se bosta vzela. Oba imata Karto Sloga. Izplačanih bosta dobila dvatisoč pesov. Prihranke imata varno in donosno naložene v Slogi, nakupe in plačila pa uredita z **Mastercard-Carta Sloga**. Na potovanju ju bo spremljala **Master-Assist-Card** za zdravstveno zavarovanje, itd...

Mnogo uslug, za malo denarja.

Kartica, ki daje zamozavest.

Bmé. Mitr 97 - Ramos Mejía

**SLOGA DA VEČ!
V SLOGI JE MOČ!**